797/08

Den 2. juni 2008 blev i sag nr. 72.402:

xxxxxx xxxxxxxx
xxxx xxxxxx xxx xx
xxxx xxxxx x

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der via sin fagforening Dansk Metal har fritidsulykkesforsikring i Forsikrings-Aktieselskabet Alka, klager over størrelsen af den af selskabet udbetalte ménerstatning efter et ulykkestilfælde den 17/2 2004.

Selskabet har udbetalt 40.000 kr. svarende til en méngrad på 10 % og har fastholdt, at klageren ikke er berettiget til yderligere erstatning for det anmeldte ulykkestilfælde.

Det er klagerens opfattelse, at hans nuværende gener i lænderyggen hidrører fra ulykkestilfældet i 2004.

Den 21/7 2004 anmeldte klageren, at han den 17/2 2004 var væltet på sin cykel, da en hund løb ud foran ham. Han havde i den forbindelse slået hoved, skuldre, nakke og ryg. Af anmeldelsen fremgår det desuden, at klageren tidligere var blevet opereret for en diskusprolaps, og at han var i fleksjob.

Det fremgår af sagen, at klageren havde diskusprolapsen den 17/6 2000, da han ville flytte en stor sten. Forholdet blev anmeldt til det indklagede selskabet, som ved skrivelse af 24/1 2003 afviste, at tilskadekomsten udgjorde et dækningsberettigende ulykkestilfælde.

Af begyndelsesattesten af 21/7 2004 fremgår det, at klageren havde slået hoved og nakke samt forvredet sin hals, da han væltede på cyklen.

Af lægeattest af 21/1 2005 fremgår bl.a.:

"5. Er der som følge af ulykken konstateret bevægeindskrænkning i halsryggen?
Ja
…
Smerteanfaldenes varighed, lokalitet og interval:
Patienten har næsten konstante smerter i nakke, i hoved, skuldre og arme, tydeligvis værst i højre arm. Desuden brændende smerter i overgangen mellem hals og ryg."

På en figur af overkroppen angav klagerens læge, at klageren havde "almindelige smerter" i skuldre og arm og "stikkende/sovende/snurrende smerter" i nakken.

Af journalark fra Neurokirurgisk Afdeling på Å. Sygehus fremgår bl.a.:

"30.06.2004
AMBULANT
Det drejer sig om en 45-årig mand, der har haft et tilfælde i 1995 med lændehold, men herefter været rygrask frem til sommeren 2000, hvor han i forbindelse med at han var ved at flytte en sten, fik et smæld i lænden med samtidig udtalt stivhed der til følge. … Fik 10.08.02 ved MR-skanning påvist en discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel på venstre side, og denne prolaps blev fjernet ved operation 01.10.02, men uden effekt mod rygsmerterne. Efterfølgende er der også kommet smerter ned i venstre ben. Forsøgt konservativ behandling igen uden effekt. Igennem sidste 3/4 år ingen ændring i tilstanden, hvor skadelidte har konstante smerter i lænden med vekslende styrke samt smerter strålende ned i venstre bens bagside med sovende fornemmelser i foden mindst 1 gang om ugen. Har måttet ændre sit arbejde fra mekaniker til alt mulig mand, hvor skadelidte siden november 2003 har haft flexjob 4-6 timer dagligt. …
Ved objektiv undersøgelse findes lænden fikseret med nedsat bevægelighed i alle planer med finger-gulv-afstand 20 cm.
Derudover er skadelidte 17.02.04 blevet væltet på cykel af en hund, der løber mod ham. Siden da udtalte smerter i nakke samt smerteudstråling til venstre skulderåg og ned på bagsiden af venstre overarm med periodisk sovende fornemmelse i venstre hånd.
Ved objektiv undersøgelse findes nedsat berøringsfølesans på bagsiden af venstre over- og underarm samt nedsat strækkefunktionskraft over venstre albueled og venstre hånds fingerled.
Skadelidte har ved uheldet i sommeren 2002 pådraget sig den efterfølgende, påviste discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel.
Der har ikke været effekt af operativt indgreb, og da tilstanden har været uændret igennem sidste 3/4 år, må den opfattes som værende stationær. …
Derudover har skadelidte nu fået tegn på påvirkning af 7. halsnerverod på venstre side efter ulykken 17.02.04, og der er planlagt MR-skanningsundersøgelse af halshvirvelsøjlen for at få vurderet forholdene nærmere der.
…
29.08.2006

…
Efter ulykkestilfældet i februar 2004 har pt. haft massive nakkesmerter. Er tidligere set af overlæge P.D. pga. disse. MR-skanning af columna cervicalis i august 04 har vist forsnævring af nerverodskanalen mellem 6. og 7. nakkehvirvel på begge sider. Blev behandlet konservativt. Pt. mener ikke, at han har haft nogen effekt af dette, synes tværtimod der er forværring af symptomerne, således at nakkesmerterne vægter mere på nuværende tidspunkt end rygsmerterne.
…
20.02.2007
…
Vedrørende lændesmerterne tog disse yderligere til, og der blev påvist et prolapsrecidiv ved ny MR-skanning i 2006, og der blev derfor foretaget operation i oktober 2006. Ved dette indgreb blev 5. lumbale rod på venstre side frilagt, men der fandtes ikke noget egentligt prolapsrediciv. Havde god effekt af indgrebet, idet smerterne i benet svandt. Ca. én måned efter kom der uden provokation pludselig igen forværring af smerterne med samme lokalisation som præoperativt, men dog ikke så udtalt. Dette er siden persisteret.
Vedrørende nakkesmerterne, der opstod ved uheldet i 2004, er disse taget yderligere til i intensitet i de forløbne år med tiltagende smerter diffust ud i venstre arm med sovende fornemmelser nu konstant i hele venstre hånd inkl. alle fingre. Samtidig også en konstant strammende hovedpine, som intermitterende forværres. Har også fået hukommelses- og koncentrationsproblemer."

Af speciallægeerklæring af 20/3 2005, udarbejdet af P.D., overlæge, speciallæge i neurokirurgi, fremgår bl.a.:

"Anden skade 17.02.04 … Indenfor den første måned efter ulykken begyndte der at komme tiltagende hovedpine, smerter over nakke-/skulderåg samt ned langs den øverste del af brysthvirvelsøjlen og endvidere også smerter ud i begge arme. På det tidspunkt især i venstre arm, men efterhånden mere udtalt i højre arm. Forsøgt medicinsk behandling efter vurdering af reumatolog og neurolog, men uden sikker effekt. Fra sommeren 2004 og frem kom der uden provokation gradvis forværring af generne, hvilket har bevirket, at skadelidte efterhånden har måttet reducere sin arbejdsintensitet. Men gennem de sidste 1½ måned er der ikke sket nogen ændring i tilstanden og skadelidte har efter denne ulykke stadig følgende klager.

1. Hovedpine. Konstant til stede med vekslende styrke.
2. Svimmelhed i perioder med faldtendens ved stående stilling med lukkede øjne.
3. Nedsat koncentrationsevne. Eksempelvis svært ved at læse bøger.
4. Hukommelsesproblemer. Må skrive huskesedler om alt.
5. Føler sig betydeligt mere passiv i forhold til tidligere.
6. Nakke-/skulderågssmerter samt smerter svarende til øverste halvdel af brysthvirvelsøjlen. Konstant til stede med vekslende styrke. I perioder er smerterne af brændende karakter.
7. Smerter i højre arm. Konstant til stede lokaliseret diffust i underarm samt i hånd og alle fingre.
8. Smerter i venstre arm. Klart mindre udtalt end på højre side og er kun til stede i perioder.

…
<u>Konklusion:</u>
Skadelidte har dels ved ulykken sommeren 2000 pådraget sig en discusprolaps mellem 4. og 5. lændehvirvel med de beskrevne gener til følge. Tilstanden derfra må opfattes som værende stationær og har ikke ændret sig væsentligt gennem de sidste 1½ år. Derudover har

> skadelidte pådraget sig en forvridning i halshvirvelsøjlen ved ulykken 17.02.04 og har efterhånden udviklet et kronisk smertesyndrom med de beskrevne gener til følge, men der er dog nogen diskrepans mellem de fremsatte klager og de manglende objektive fund, især hvad angår bevægelighed i halshvirvelsøjle og reaktion på berøring af nakkefæster, muskulaturen langs med halshvirvelsøjle og skulderågsmuskulaturen."

Ved skrivelse af 12/5 2005 meddelte selskabet, at méngraden for generne i form af smerter i nakken og armene samt tendens til hovedpine og nedsat koncentrations-/hukommelsesevne var fastsat til 10 %, og at der ved vurderingen heraf var taget forbehold for eventuelle helbredsgener fra den tidligere prolaps i lænden.

Den 7/2 2006 modtog selskabet en udateret skrivelse, hvori klageren anmodede om en revurdering af den fastsatte méngrad. Til støtte herfor henviste klageren bl.a. til, at smerterne i hoved, nakke og skuldre var blevet forværret i løbet af de seneste seks måneder.

Ved skrivelse af 20/3 2006 meddelte selskabet, at det ønskede at indhente en speciallægeerklæring fra en neurolog.

Af erklæringen, udarbejdet den 18/4 2006 af J.G., speciallæge i neurologi, fremgår bl.a.:

> "**Konklusion:**
> Følger efter discusprolaps i 2000 mellem 4. og 5. lændehvirvel, med gener fra lænderyggen til følge, dette har ikke ændret sig siden han blev set af P.D., og der henvises til denne erklæring. Derudover er jeg enig i konklusionen ved samme, at skadelidte har pådraget sig en forvridning af halshvirvelsøjlen, og dette sandsynligvis har udløst et kronisk smertesyndrom. Jeg er også her enig med P.D. i at billedet bestemt ikke er typisk. Skadelidte har fuldstændig normal bevægelighed i columna cervicalis, hvilket ellers normalt er et klinisk tegn der indikerer at prognosen for en væsentlig eller fuldstændig bedring af tilstanden, inden for kortere eller længere tid, skulle være god."

Efter modtagelse af speciallægeerklæringen meddelte selskabet ved skrivelse af 2/6 2006, at det fastholdt méngraden på 10 %. Skrivelsen indeholdt desuden vejledning om, at klageren - mod betaling af gebyret på 3.800 kr. - kunne få sagen forelagt for Arbejdsskadestyrelsen.

Da selskabet vedvarende fastholdt, at klageren ikke var berettiget til yderligere erstatning, blev sagen indbragt for nævnet med påstand om anerkendelse af, at han er beret-

tiget til en højere ménerstatning end de 10 %, selskabet har udbetalt. Til støtte herfor anfører klageren bl.a., at uheldet også har medført en ny diskusprolaps, og at han fortsat ikke er færdig med behandlinger på sygehuset.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor anfører selskabet i skrivelse af 2/10 2007 bl.a.:

> "Af sagens lægelige oplysninger fremgår det, at klager i 2000 var udsat for et forløftningstraume.
> …
> Med henvisning til de dagældende forsikringsbetingelser … skal vi gøre opmærksom på at dette traume og dets følger ikke kan dækkes på forsikringen, idet der ikke er tale om en pludselig udefra kommende hændelse. En senere forværring af klagers gener vil således ej heller kunne udløse erstatning fra forsikringen.
>
> Ifølge oplysningerne er der da heller ikke tale om en ny diskusprolaps, men derimod gener som følge af arvæv efter den tidligere foretagne operation for diskusprolaps som følge af forløftningstraumet.
>
> Vi må fastholde, at der ikke kan ydes erstatning for klagers lændegener, idet der ikke er årsagssammenhæng mellem skaden den 17. februar 2004 og generne fra lænden.
> …
> Ved vurderingen af om skaden den 17. februar 2004 har medført erstatningsberettigende varige gener svarende til en méngrad på 5 % eller derover skal der således ske fradrag for den forud for ulykken bestående sygdom i form af smerter i lænden.
>
> Det er alene de gener der kan henføres til selve ulykken og som direkte stammer fra ulykken der indgår i vurderingen og kan danne baggrund for en eventuel erstatning.
>
> På baggrund af oplysningerne i speciallægeerklæringen udfærdiget af J.G. samt de senest modtagne oplysninger i form af journal fra Neurokirurgisk afdeling på Å. Sygehus (som udelukkende omhandler klagers lændegener) finder vi ikke, at klagers gener som følge af ulykken den 17. februar 2004 er forværret i en sådan grad at det kan danne baggrund for en forhøjelse af klagers méngrad, og vi må fastholde den af Alka Forsikrings cheflægekonsulent foretagne vurdering."

Heroverfor anførte klageren i udateret skrivelse til nævnet, at han også kom til skade med ryggen, da han væltede på cyklen, og at dette bl.a. fremgår af skadeanmeldelsen. Til støtte herfor har klageren bl.a. også fremlagt kopi af et notat af 3/5 2006 fra reumatologisk ambulatorium på Å. Universitetshospital, hvoraf det bl.a. fremgår:

> "47-årig mekaniker rehenvist af egen læge for obs. lumbal diskusprolaps.
> …
> Se seneste mdr. atter forværret efter cykel-UT den 17.02.04."

Hertil svarer selskabet i skrivelse af 3/12 2007 bl.a.:

"Der er intet nyt i klagers oplysninger af relevans for behandlingen af skaden på ulykkesforsikringen.

Det fremgår tydeligt af sagens oplysninger - som anført under sagsfremstillingen i vores brev af 2. oktober 2007 til Ankenævnet samt af de lægelige oplysninger - at klagers rygproblemer stammer fra den diskusprolaps som han blev opereret for i 2002. Denne skade har senere ifølge de lægelige oplysninger givet yderligere gener i form af postlaminektomi (følger af operationen hvor rygmarven blev frilagt) og arvævsdannelse.

Tilstanden er muligt forværret efter det aktuelle uheld, hvor klager faldt af cyklen på grund af en hund, men denne forværring af den allerede bestående skade (som ikke er sket ved et dækningsberettiget ulykkestilfælde) er med henvisning til betingelsernes afsnit 2.5 om forværring af følgerne af et ulykkestilfælde IKKE dækket på ulykkesforsikringen ligesom en sådan bestående lidelse i henhold til betingelsernes afsnit 7.2.8. ikke giver ret til erstatning eller kan bevirke en højere erstatning."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**1. HVAD DÆKKER FORSIKRINGEN:**
1.1 Forsikringen dækker følger af ulykkestilfælde.

Ved ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.
…
2. HVAD DÆKKER FORSIKRINGEN IKKE:
2.1 Sygdom.
…
2.4 Enhver udløsning af latente sygdomsanlæg, der skyldes en tilstedeværende sygdom eller tilfældig tilstødende sygdom.
…
7. FØLGENDE ERSTATNINGER DÆKKES PÅ FORSIKRINGEN:
…
7.2.6. Méngraden fastsættes efter Arbejdsskadestyrelsens méntabel der gælder på tidspunktet for afgørelsen. Fastsættelsen sker på grundlag af skadens medicinske art og omfang uden hensyntagen til forsikredes erhverv, sociale situation, andre individuelle forhold eller en eventuel nedsættelse af evnen til at tjene penge. Se uddrag i afsnit 9.
…
7.2.8. En i forvejen eksisterende invaliditet eller lidelse giver ikke ret til erstatning og kan ikke bevirke, at méngraden fastsættes højere end hvis en sådan invaliditet eller lidelse ikke eksisterede.
Dette gælder uanset invaliditeten eller lidelsen er medfødt, senere erhvervet, traume- eller sygdomsfremkaldt.
…
7.3. Voldgiftsbestemmelse ved uenighed om den af ALKA fastsatte méngrad kan både den forsikrede og ALKA forlange spørgsmålet om méngradens størrelse forelagt for Arbejdsskadestyrelsen. Arbejdsskadestyrelsens afgørelse er bindende for begge parter.
Den af parterne der ønsker spørgsmålet om méngradens størrelse forelagt Arbejdsskadestyrelsen betaler gebyret for forelæggelsen. Ændrer Arbejdsskadestyrelsen en af ALKA fastsat méngrad til fordel for forsikrede, betales gebyret for forelæggelsen af ALKA."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet - henset til de lægelige oplysninger - ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har fastsat méngraden til 10 %. Ved vurderingen heraf har nævnet lagt vægt på, at det ikke på det foreliggende grundlag er godtgjort, at klagerens nuværende gener i lænderyggen kan henføres til ulykkestilfældet i 2004.

Spørgsmålet om størrelsen af den méngrad, der er en direkte følge af ulykken, kan indbringes for Arbejdsskadestyrelsen, men nævnet finder, at en méngrad på mere end 10 % ikke er godtgjort i en sådan grad, at nævnet for sit vedkommende har fundet anledning til at forelægge spørgsmålet for Arbejdsskadestyrelsen. Nævnet finder således ikke grundlag for at pålægge selskabet at udbetale yderligere erstatning for varigt mén.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand